

SUBJECT CODE	SUBJECT	PAPER
A-06-03	EDUCATION	III
HALL TICKET NUMBER		QUESTION BOOKLET NUMBER
OMR SHEET NUMBER		
DURATION	MAXIMUM MARKS	NUMBER OF PAGES
2 HOUR 30 MINUTES	150	32
		NUMBER OF QUESTIONS
		75

This is to certify that, the entries made in the above portion are correctly written and verified.

Candidate's Signature

Name and Signature of Invigilator

Instructions for the Candidates

- Write your Hall Ticket Number in the space provided on the top of this page.
 - This paper consists of seventy five multiple-choice type of questions.
 - At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested **to open the booklet and compulsorily examine it as below :**
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
 - After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered in the OMR Sheet and the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
 - Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
- Example:** (A) (B) () (D)
where (C) is the correct response.
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Answer Sheet given to you**. If you mark at any place other than in the circle in the Answer Sheet, it will not be evaluated.
 - Read instructions given inside carefully.
 - Rough Work is to be done in the end of this booklet.
 - If you write your name or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
 - The candidate must handover the OMR Answer Sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily** and must not carry it with you outside the Examination Hall. The candidate is allowed to take away the carbon copy of OMR Sheet and used Question paper booklet at the end of the examination.
 - Use only Blue/Black Ball point pen.**
 - Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**
 - There is no negative marks for incorrect answers.**

- అభ్యర్థులకు సూచనలు**
- ఈ పుట పై భాగంలో ఇప్పుడిన స్థలంలో మీ హెల్ప్ టెంప్లెట్ నంబరు రాయంది.
 - ఈ ప్రత్యు పత్రము డైస్ట్రిబ్యూషన్ బహుతైఫ్ ప్రత్యులను కలిగి ఉంది.
 - పరీక్ష ప్రారంభమున ఈ ప్రత్యుపత్రము మీకు ఇప్పబడుతుంది. మొదటి లడు విమిషములలో ఈ ప్రత్యుపత్రమును తెలిచి కింద తెలిపిన అంశాను తప్పనిసరిగా పుచ్చాసుకోండి.
 - (i) ఈ ప్రత్యు పత్రమును దూడాకా నీటి కుర్చే అందున ఉన్న కాగితపు సీలును చించండి. ప్రైవ్ సీలులేని మరియు ఇదినరికి తెరిచి ఉన్న ప్రత్యుపత్రమును మీరు అంగీకరించవద్దు.
 - (ii) కపరు పేజి క్రై మూలించిన సమాచారం ప్రకారం ఈ ప్రత్యుపత్రములోని పేజీల సంఖ్యలు వంపియా ప్రత్యు సంఖ్యలు నిలిచాసుకోండి. పేజీల సంఖ్యకు సంబంధించి గానీ లేదా సూచించిన సంఖ్యలో ప్రత్యులు లేకపోశుట లేదా నిజప్రత్యు కాకపోశుట లేదా ప్రత్యులు క్రమపద్ధతిలో లేకపోశుట లేదా ఏపైనా తేదాలుండుట పంచి దోషపూరితమైన ప్రత్యు పత్రాన్ని వెంటనే మొదటి ఐదు విమిషాల్లో పరీక్ష పశ్యేశ్యునికి తిఱి ఇచ్చి మీరికి బచుబుగా పల్గా ఉన్న ప్రత్యుత్తున్ని లేకుండి. తదనంతరం ప్రత్యుపత్రము మార్కుబడు అదనపు సమయం ఇప్పబడు.
 - (iii) పై విధంగా నిరిచాసుకొన్న తర్వాత ప్రత్యుపత్రం సంఖ్యను OMR పత్రము క్రై అందించి OMR పత్రము సంఖ్య ఈ ప్రత్యుపత్రము పై నిర్మించుటంలో రాయవాటై.
 - ప్రతి ప్రత్యు నాలుగు ప్రత్యుమ్మాన్ని త్రణిస్తుందను (A), (B), (C) మరియు (D) లుగా ఇప్పబడ్డాయి. ప్రతి ప్రత్యు సంఖ్య ఇప్పబడిన నాలుగు వ్యక్తుల్లో సంశేషపు ప్రతిస్థందనను సూచించే వ్యక్తుల్లో బాల్ పాయింట్ ప్రత్యే కింద తెలిపిన విధంగా పూరించాలి.
 - ఉదాహరణ : (A) (B) () (D)
 - (C) సంఖ్య ప్రతిస్థందన అయితే
 - ప్రత్యులకు ప్రతిస్థందనను ఈ ప్రత్యుపత్రములో ఇప్పబడిన OMR పత్రము పైన ఇప్పబడిన వ్యక్తుల్లో ప్రత్యుంచి గుర్తొచ్చాలి. అలాక సమాధాన పత్రంపై వేలోక చేటి గుర్తొచ్చి మీ ప్రతిస్థందన మార్కుంపటం చేయబడు.
 - ప్రత్యు పత్రము లోల ఇచ్చి సూచనలను జాగ్రత్తా చదవండి.
 - చిన్నపుని ప్రత్యుపత్రము చినర ఇచ్చి భాష్యపులములో చేయాలి.
 - OMR పత్రము పై నిర్మిత ప్రత్యులో సూచించిన వివరాలు త్రిప్పి ఇంచి ఇతర ప్రత్యులో మీ గుర్తొచ్చి నీ లేదా ఇతర చిన్నపులను పెట్టిదం గానీ చేసినట్టుయిత మీ అనర్థకు మీరే బాధ్యతపుచూరు.
 - పరీక్ష పూర్యమున తర్వాత మీ OMR పత్రాన్ని తప్పనిసరిగా పరీక్ష పర్మేట్స్కుడికి ఇప్పాలి. వాటిని పరీక్షగది బయలుకు తీసుకువెళ్కూడదు. పరీక్ష పూర్యమున తర్వాత అభ్యర్థుల ప్రత్యు పత్రాన్ని OMR పత్రం యొక్క కార్యు కాపీని తీసుకువెళ్కుచూ.
 - నీరి/సర్ల రంగు బాల్ పాయింట్ ప్రెస్ మార్కుమ్ ఉపయాగించాలి.
 - ఆగింధ్య చేయల్, కాల్చిక్కుటేల్లు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు మొరలగుపాతి పరీక్షగదిలో ఉపయాగించడం నిషేధం.
 - తప్పు సమాధానాలకు మార్కుల తగ్గింపు లేదు.

DO NOT WRITE HERE

EDUCATION

విద్య Paper – III

పేపర్ – III

1. Match the following aspects related to Buddhist Education.

a) Ceremony of initial ordination	1. Danda
b) Ceremony of final ordination	2. Vasa
c) Upper garment used by the student	3. Ajina
d) Lower garment made of fibre	4. Pabbaja
	5. Upasampada

a	b	c	d
(A) 4	5	3	2
(B) 5	4	2	1
(C) 4	3	5	2
(D) 3	4	5	1

2. As per Vedas, creation is

1. Without beginning
 2. Without an end
 3. Has a definite beginning
 4. Has a definite end
- (A) Both '1' and '2' are correct
- (B) Both '3' and '4' are correct
- (C) '1' is correct and '2' is incorrect
- (D) '3' is correct and '4' is incorrect

1. బౌద్ధమతం ప్రకారం విద్యకు సంబంధించి కింద తెలిపిన అంశాలను జతపరచండి.

a) ప్రారంభ దీక్షా ఉత్సవం	1. దండ
b) అంతిమ దీక్షా ఉత్సవం	2. వస
c) విద్యార్థి పై వస్తున్ని ఉపయోగించడం	3. అబీవ
d) నారతో చేసిన కింది వస్తుం	4. పబ్బజ
	5. ఉపసంపద

a	b	c	d
(A) 4	5	3	2
(B) 5	4	2	1
(C) 4	3	5	2
(D) 3	4	5	1

2. వేదాల ప్రకారం, సృష్టి అనేది

1. ఆరంభం లేనిది
 2. అంతం లేనిది
 3. ఖచ్చితమైన ఆరంభం ఉన్నది
 4. ఖచ్చితమైన అంతం ఉన్నది
- (A) 1, 2 రెండూ సరైనవి
- (B) 3, 4 రెండూ సరైనవి
- (C) 1 సరైనది మరియు 2 సరైనది కాదు
- (D) 3 సరైనది మరియు 4 సరైనది కాదు

- 3.** Which of the following is incorrect about the nature of philosophy ?
1. Philosophy makes a man wiser and truthful
 2. Different philosophers have different points of view
 3. Philosophy results in a certain way of life
 4. A certain philosophy has a specific predictable behaviour.
- (A) '1' is correct
 (B) '4' is correct
 (C) '1' and '3' are correct
 (D) '2' and '4' are correct
- 4.** Which of the following is correct about realists education that is least important aspect of process of knowing ?
- (A) Perceptual reorganization
 (B) Concept of attainment
 (C) Development of insight
 (D) Memorization of information
- 5.** Match the following :
List – I	List – II
a) Shantiniketan	1. Jiddu Krishna Murthy
b) Basic education	2. Aurobindo
c) Integral education	3. M.K.Gandhi
d) Spiritual education	4. Tagore
5. Vivekananda
a b c d	
(A) 4 3 2 5	
(B) 4 3 2 1	
(C) 4 5 3 2	
(D) 5 3 4 1	
- 3.** తత్త్వశాస్త్రం స్వభావానికి సంబంధించి కింది వాటిలో సరైనది కానీది
1. తత్త్వశాస్త్రం మనిషిని నీవేకవంతుడిగా సత్యపంతుడిగా చేస్తుంది.
 2. వివిధ తత్త్వాన్తర్తులు విభిన్న దృష్టిధాలను కలిగి ఉంటారు
 3. తత్త్వశాస్త్రం ఒక నీరీత జీవన విధానాన్ని అందిస్తుంది
 4. నీరీత తత్త్వం నిర్దిష్టమైన ప్రవర్తనను కలిగి ఉంటుంది
- (A) 1 సరైనది
 (B) 4 సరైనది
 (C) 1, 3 సరైనవి
 (D) 2, 4 సరైనవి
- 4.** ఈ కింది వాటిలో ఏది యదార్థ విద్యావేత్తలనను సరించి జ్ఞానార్జన ప్రక్రియలో అతి తక్కువ ప్రాముఖ్యత గలది ?
- (A) ప్రత్యుత్సు పునర్వ్యవస్థికరణ
 (B) భావనా సాధన
 (C) అంతర్దృష్టి వికాసం
 (D) సమాచారాన్ని కంఠం చేయడం
- 5.** కింది వాటిని జతపరచండి.
పట్టిక – I	పట్టిక – II
a) శాంతినికేతన్	1. జిడ్డు కృష్ణమూర్తి
b) ప్రాతిషదిక విద్య	2. అరబిందో
c) సమాకలన విద్య	3. M.K.గాంధి
d) ఆధ్యాత్మిక విద్య	4. టాగోర్
	5. నీవేకానంద
a b c d	
(A) 4 3 2 5	
(B) 4 3 2 1	
(C) 4 5 3 2	
(D) 5 3 4 1	

6. Match the following :

List – I	List – II
a) Republic	1. Rousseau
b) Sophy	2. Plato
c) My pedagogic creed	3. Marx
d) Das capital	4. Spencer
	5. Dewey
	6. Paulo Friere

a	b	c	d
(A) 6	2	1	5
(B) 2	1	5	3
(C) 3	2	4	5
(D) 2	3	5	6

7. As per Indian Vedanta philosophy

1. There are six vedangas
 2. There are four upavedas
- (A) Neither 1 nor 2 is correct
 (B) Only 1 is correct
 (C) Only 2 is correct
 (D) Both 1 and 2 are correct

8. Point out one of the following statements which is not true :

- (A) Family is a group defined by social relationships
 (B) Family is a system of relationships existing between parents and children
 (C) Family is a biological unit composed of husband, wife and children
 (D) Family is a group of persons whose relationships are based on faith and affection

6. కింది వాటిని జతపరచండి.

పట్టిక – I	పట్టిక – II
a) రిపబ్లిక్	1. రూసో
b) సోఫి	2. ప్లాటో
c) మై పెడాగాజిక్ క్రీడ	3. మార్క్సు
d) దాస్ కాపిటల్	4. స్పెన్సర్
	5. డ్యూయి
	6. పాలో ఫ్రీరీ

a	b	c	d
(A) 6	2	1	5
(B) 2	1	5	3
(C) 3	2	4	5
(D) 2	3	5	6

7. భారతీయ వేదాంత తత్త్వశాస్త్రం ప్రకారం

1. ఆరు వేదాంగాలు ఉన్నాయి
 2. నాలుగు ఉపవేదాలు ఉన్నాయి
- (A) 1 సరైనది కాదు 2 కూడా సరైనది కాదు
 (B) కేవలం 1 సరైనది
 (C) కేవలం 2 సరైనది
 (D) 1 మరియు 2 రెండూ సరైనవే

8. కింది ప్రవచనలలో సరైనది కాని దాన్ని గుర్తించండి.

- (A) సామాజికసంబంధాలచే నిర్వచించబడిన సమూహమే కుటుంబం
- (B) తల్లిదండ్రులు మరియు పిల్లల మధ్య ఉండే సంబంధాల వ్యవస్థ కుటుంబం
- (C) భర్త, భార్య మరియు పిల్లలను కలిగి ఉన్న జీవసంబంధ విభాగమే కుటుంబం
- (D) నమ్రకం, వాత్సల్యంపై ఆధారపడిన సంబంధాలను కలిగి ఉన్న వ్యక్తుల సమూహమే కుటుంబం

9. Which one of the following differences between customs and habit is not correct ?

Custom	Habit
a) Custom has got great social significance	Habit is more of personal importance
b) Custom is socially recognized	Habit is not socially recognised
c) Custom is normative	Habit is also normative
d) Custom is social phenomenon	Habit is a individual phenomenon

10. Which one of the following indicates a 'community' ?

- (A) Trade Union movement
- (B) The Indian Society
- (C) The people of Indian origin
- (D) People in a village

11. The relationships within the family are structured in terms of a set of

- (A) Rules
- (B) Norms
- (C) Roles
- (D) Values

9. ఆచారం మరియు అలవాటుల మధ్యగల భేదాలలో సరైనది కానీది

ఆచారం **అలవాటు**

a) ఆచారం అనేది సామాజికంగా గొప్ప ప్రాథాన్యతను కలిగి ఉంది	అలవాటు అనేది వ్యక్తిగతంగా ప్రాథాన్యం కలిగినది
b) ఆచారం సంఘంచేత గుర్తించబడుతుంది	అలవాటు సంఘంచేత గుర్తించబడు
c) ఆచారం నిర్దేశకమైనది	అలవాటు మాడా నిర్దేశకమైనది
d) ఆచారం సామాజిక దృగ్వ్యపద్యం	అలవాటు వ్యక్తిగ్రహిత దృగ్వ్యపద్యం

10. కిందివాటిలో ఏది సంఘాన్ని (community) మాచిస్తుంది ?

- (A) ట్రేడ్ యూనియన్ మూవ్మెంట్
- (B) భారతీయ సమాజం
- (C) భారతీయ మూలాలు కలిగిన ప్రజలు
- (D) గ్రామంలోని ప్రజలు

11. కింద ఇచ్చిన వాటిలో దేని ఆధారంగా కుటుంబంలోని సంబంధాలు నిర్మితమవుతాయి ?

- (A) నియమాలు
- (B) కట్టుబాట్లు
- (C) పాత్రాలు
- (D) విలువలు

Read the passage and answer the following questions from **(12 to 14)** questions :

A teacher may not have ready answers to all the questions posed by students in a class. On occasions when his/her scholarship is challenged he/she has to graciously accept his/her inability rather than attempting to put on a facade of superiority. Students feel satisfied with their teacher's behaviour.

12. What is the most important trait required for a teacher ?

- (A) Genuineness
- (B) Exhibition of genuineness
- (C) Concern
- (D) Exhibition of concern

13. What is the role played by the teacher here ?

- (A) Inhibitor
- (B) Translator
- (C) Facilitator
- (D) Transformer

14. Students feeling about their teacher is that of

- (A) Camouflaged behaviour
- (B) Sympathetic behaviour
- (C) Masked behaviour
- (D) Frank behaviour

కింద ఇచ్చిన పార్శ్వభాగాన్ని చదిని దాని కింద ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు **(12-14)** సమాధానాలను గుర్తించండి.

తరగతి గదిలో విద్యార్థులు అడిగే ప్రశ్నలన్నీంటికి ఉపాధ్యాయుని దగ్గర సమాధానాలు సిద్ధంగా ఉండకపోవచ్చు. ఉపాధ్యాయుని పాండిత్యానికి సవాళ్లు ఎదురైన సందర్భంలో అతను ఆధిపత్య భావాన్ని కనబరచిన దాని కంటే తన అశక్తతను ఉండారంగా అంగీకరించడం సరైనది. అటువంటి ఉపాధ్యాయుని ప్రవర్తనతో విద్యార్థులు సంతృప్తి చెందుతారు.

12. ఉపాధ్యాయునికి ఉండవలసిన అత్యంత ప్రధానమైన లక్షణం ఏది ?

- (A) స్వచ్ఛత
- (B) స్వచ్ఛతను ప్రదర్శించడం
- (C) పట్టించుకోవడం
- (D) పట్టించుకొంటున్నట్లు ప్రదర్శించడం

13. ఉపాధ్యాయుడు పోషించిన పాత్ర ఏది ?

- (A) అవరోధకుడు
- (B) అనువాదకుడు
- (C) సౌలభ్యకుడు
- (D) పరివర్తకుడు

14. ఉపాధ్యాయుని గురించి విద్యార్థులు అనుభూతి చెందినది.

- (A) మభ్యపెట్టే ప్రవర్తన
- (B) సానుభూతితో కూడిన ప్రవర్తన
- (C) కషట ప్రవర్తన
- (D) దాపరికం లేని ప్రవర్తన

15. Match the following with reference to the Rorschach's Inkblot test :

a) Location	1. Response,
reasonable
interpretations
b) Determinants	2. Human, animal,
geography etc.
c) Content	3. Part of the
blot – the
selected area
d) Populars and
originals	4. Shape, colour,
shading
impression

	a	b	c	d
(A)	3	4	2	1
(B)	4	3	2	1
(C)	3	4	1	2
(D)	2	4	3	1

16. The first psychologist who collected detailed data on adolescence was

- (A) Watson
- (B) Galton
- (C) Stanley Hall
- (D) Binet

15. రోషాక్ సిరా మరకల పరీక్షకు సంబంధించి కింది వాటిని జతపరచండి

a) స్థానము	1. ప్రతిస్పందన,
	సహాతుకవ్యాఖ్యానాలు
b) నిర్ధారితాలు	2. మానవ, పశువు ,
భాగోళికమొదలైనవి
c) విషయం	3. మరకల్ని భాగం
ఎంపిక చేసిన ప్రదేశం
d) వ్యాప్తిలో ఉన్న మరియు మార్పికమైన	4. ఆకారం, రంగు, ఛాయా
చిహ్నాలు

a	b	c	d
(A)	3	4	2
(B)	4	3	2
(C)	3	4	1
(D)	2	4	3
			1

16. కౌమారధార్మ వివరణాత్మకసమాచారాన్ని సేకరించినమొదటి మనోవైజ్ఞానిక శాస్త్రవేత్త

- (A) వాట్సన్
- (B) గాల్టన్
- (C) స్టేన్లీ ఫోల్టె
- (D) బినెట్

17. Which of the following is correct ?

Statement – I : Sanguine type of personality is marked by characteristics like light-heartedness, optimism, happiness etc.

Statement – II : Ectomorphic type of personality is characterized by self-assertiveness, loves risk and adventure.

- (A) Statements I and II are incorrect
- (B) Statements I and II are correct
- (C) Statements I is correct and II is incorrect
- (D) Statements I is incorrect and II is correct

18. Match the following :

a) Drive	1. The cat recognized the correct way to manipulate the latch
b) Goal	2. The cat was confined in the box with a closed door
c) Block	3. The cat was hungry and was intensified by the sight of food
d) Selection	4. To obtain food by getting out of the box

a b c d

- (A) 3 2 1 4
- (B) 3 4 2 1
- (C) 3 4 1 2
- (D) 2 3 1 4

17. కింది వాటిలో ఏది సరైనది ?

ప్రవచనం – I : బెత్తాసొక రకమైన మూర్తిమత్తుం ధైర్యం ఆశావాదం, సంతోషం వంటి లక్షణాలను కలిగి ఉంటుంది.

ప్రవచనం – II : లంబకృషకాయత రకమైన మూర్తిమత్తుం ఆత్మవిశ్వయం, ప్రమాదాన్ని ప్రేమించే, సాహసవంతమైన లక్షణాలను కలిగి ఉంటుంది

- (A) ప్రవచనాలు | మరియు || సరైనవి కాను
- (B) ప్రవచనాలు | మరియు || సరైనవి
- (C) ప్రవచనం | సరైనది, ప్రవచనం || సరైనది కాదు
- (D) ప్రవచనం | సరైనది కాదు, ప్రవచనం || సరైనది

18. క్రింది వాటిని జతపరచండి.

a) ఉత్సుకత	1. గడియను ఉపయోగించే సరై మార్గాన్ని పిల్లి గుర్తించడం
b) గమ్యం	2. తలుపు మూసిన పెట్టెలో పిల్లి బంధించబడుటం
c) ప్రతిబంధకం	3. అకలితో ఉన్న పిల్లి ఆహారాన్ని చూడటంతో మరింత అకలిగొనడం
d) ఎంపిక	4. పెట్టె బయటకు వచ్చి ఆహారాన్ని పొందడం

a b c d

- (A) 3 2 1 4
- (B) 3 4 2 1
- (C) 3 4 1 2
- (D) 2 3 1 4

19. Arrange the processes of classical conditioning in a sequential manner.

Step 1 : Unconditioned stimulus emits unconditioned response

Step 2 : Conditioned stimulus emits conditioned response

Step 3 : Conditioned stimulus followed by unconditioning stimulus emits unconditioned response

(A) Step 1, Setp 2, Step 3

(B) Step 2, Step 3, Step 1

(C) Step 1, Step 3, Step 2

(D) Step 3, Step 2, Step 1

20. The first stage of Hull's analysis of learning includes

1) The intervening variables

2) The dependent variables

3) The independent variables

(A) 1 is correct

(B) 1 and 2 are correct

(C) 3 is correct

(D) 2 and 3 are correct

19. శాస్త్రీయ నిబంధన ప్రక్రియను వరుసక్రమంలో అమర్యండి.

సోపానం 1 : నిర్మిబంధిత ఉంద్ధిపన నిర్మిబంధిత ప్రతిస్పందనను ఉద్దమింపజేయడం

సోపానం 2 : నిబంధిత ఉంద్ధిపన నిబంధిత ప్రతిస్పందనను ఉద్దమింపజేయడం

సోపానం 3 : నిబంధిత ఉంద్ధిపన తరువాత నిర్మిబంధిత ఉంద్ధిపన నిర్మిబంధిత ప్రతిస్పందనను ఉద్దమింపజేయడం

(A) సోపానం 1, సోపానం 2, సోపానం 3

(B) సోపానం 2, సోపానం 3, సోపానం 1

(C) సోపానం 1, సోపానం 3, సోపానం 2

(D) సోపానం 3, సోపానం 2, సోపానం 1

20. హల్ ప్రకారం అభ్యసనా విశేషణలోని మొదటి దశ కలిగి ఉండేది.

1) జోక్య చరరాశులు

2) పరాధీన చరరాశులు

3) స్వతంత్ర చరరాశులు

(A) 1 సరైనది

(B) 1 మరియు 2 సరైనవి

(C) 3 సరైనది

(D) 2 మరియు 3 సరైనవి

21. Hull's postulate on reaction potential has the following factors :

- I. Habit strength
 - II. Strength of the drive
 - III. Stimulus intensity
 - IV. Incentive
- (A) I, II
(B) I, II, III
(C) I, II, III, IV
(D) I, IV

22. In forward conditioning, the CS

- (A) Precedes US
(B) Comes after the US
(C) Coincides with the US
(D) No role for US

23. Which one of the following will be called a negative reinforcement situation ?

- I. The mother gives milk to the child to avoid her crying
 - II. The child cries to get the milk from her mother
 - III. The child cries and the mother gets the reprimand from her father
- (A) III is correct
(B) I, III are correct
(C) I, II are correct
(D) I is correct

21. హల్లు ప్రతిపాదించిన ప్రతిచర్యాత్కసామర్థ్యం (reaction potential) కలిగి ఉండేది

- I. అలవాటు బలం
 - II. ఉత్సుకుత బలం
 - III. ఉద్ధిష్టపన తీవ్రత
 - IV. ప్రోత్సాహకం
- (A) I, II
(B) I, II, III
(C) I, II, III, IV
(D) I, IV

22. భవిష్యకాలిక నిబంధనంలో నిబంధిత ఉద్ధిష్టపన (CS) అనేది

- (A) నిర్మిబంధిత ఉద్ధిష్టపన (US) కు వచ్చింది
(B) నిర్మిబంధిత ఉద్ధిష్టపన (US) కు తరువాత వస్తుంది
(C) నిర్మిబంధిత ఉద్ధిష్టపన (US) తో ఏకకాలంలో వస్తుంది
(D) నిర్మిబంధిత ఉద్ధిష్టపన (US) కు ఏ పాత్ర లేదు

23. కిందివాటిలో దేవిని వ్యతిరేకపునర్పులన పరిష్కారిగా పిలుస్తారు ?

- I. శిశువు ఏడ్యడాన్ని తప్పించడానికి తల్లిపాలు ఇస్తుంది
 - II. తల్లినుండి పాలు పొందటానికి శిశువు ఏడుస్తుంది
 - III. శిశువు ఏడిస్తే తల్లి తండ్రిచే మందలించబడుతుంది
- (A) III సరైనది
(B) I, III సరైనవి
(C) I, II సరైనవి
(D) I సరైనది

24. Motivation does not imply

- (A) Energy change
- (B) Arousal of feeling state
- (C) Making of responses which may lead to a goal
- (D) Change in response

25. Match the following :

Psychologist	Concept of Motive		
a) Sherif and Cantril	1. Achievement Motive		
b) McClelland	2. Central Motive State		
c) Morgan	3. Ego-involvement		
d) Murray	4. Psychogenic needs		
	5. Intrinsic drives		
a	b	c	d
(A) 4	1	2	3
(B) 3	4	2	5
(C) 3	1	2	4
(D) 3	2	1	4

26. The trial and error method of learning according to Thorndike could be classified under

- (A) The principle of partial activity
- (B) The law of exercise
- (C) The principle of multiple response
- (D) The principle of associative learning

24. ప్రేరణ దేనిని సూచించదు ?

- (A) శక్తిమార్పు
- (B) అనుభూతి స్థితిని ప్రేరించుట
- (C) గమ్యానికి దారితీసే ప్రతిస్పందనలను చేయడం
- (D) ప్రతిస్పందనలో మార్పు

25. క్రింది వాటిని జతపరచండి.

మనో విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్త	ప్రేరణ భాషన
a) పెరిఫ్ మరియు కాంట్రిల్	1. సాధనా ప్రేరణ
b) మెక్కెలాండ్	2. కేంద్రక ప్రేరణ స్థితి
c) మొర్గాన్	3. అహం-సంబంధిత
d) మురై	4. మనోజనిత అవసరాలు
	5. అంతర్గత ఉత్సుకతలు

a	b	c	d
(A) 4	1	2	3
(B) 3	4	2	5
(C) 3	1	2	4
(D) 3	2	1	4

26. థార్ణడ్క్ ప్రతిపాదించిన యత్నదేవుల అభ్యసన సిద్ధాంతంను యిలా వర్గీకరించవచ్చు

- (A) ప్రాణీక కృత్య సూత్రం
- (B) అభ్యసనా నియమం
- (C) బహుళ ప్రతిస్పందనల సూత్రం
- (D) సంస్కర్త అభ్యసన సూత్రం

- 27.** Which of the following is not a kind of conference of group guidance technique ?
- Case conference
 - Course conference
 - Job conference
 - Career conference
- 28.** Dolls and Puppets are used in the following sociometric method :
- Socio grams
 - Guess who technique
 - Socio-drama
 - Play techniques
- 29.** Which of the following statements are correct ?
- Statement I:** Paranoia is marked by extreme suspiciousness of other people's motives, frequently resulting in elaborate beliefs that certain people are plotting against one.
- Statement II:** Psychopathic deviation is marked by mild elation and excitement without any clear reason.
- I, II are incorrect
 - I, II are correct
 - I is correct
 - II is correct

- 27.** ఈ కింది వానిలో సమూహ మార్గ దర్శకత్వ మెళకువకు సంబంధించిన సదస్య కానిది ఏది ?
- కేన్ సదస్య
 - కోర్సు సదస్య
 - ఉద్యోగ సదస్య
 - కెరీర్ సదస్య
- 28.** కింది తెలిపిన ఏ సాంఘికమితి పద్ధతిలో బొమ్మలు, తోలు బొమ్మలు ఉపయోగిస్తారు ?
- సోపియా గ్రామ్సు
 - ఎవరో అని అంచనా వేసే మెళకువ
 - సోపియా డామూ
 - క్రీడా మెళకువలు
- 29.** క్రింద తెలిపిన వాటిలో సరైన ప్రవచనాలు ఏవి ?
- ప్రవచనం I:** చెత్తుబమ్లో ఇతర వ్యక్తుల ప్రేరకాల పట్ల తీవ్రమైన అనుమానం కలిగి ఉండి కొంత వంది వ్యక్తులు తన పట్ల కుటులు పన్నుతున్నారనే నమ్మకాలను తరచుగా ~ సృష్టించుకోవడం ఉంటుంది
- ప్రవచనం II:** మనోవైకల్య విచలనంలో స్వప్నమైన కారణం లేకుండానే ఉల్లాసపడటం, ఉత్సేజపడటం ఉంటుంది
- I, II సరైనవి కావు
 - I, II సరైనవి
 - I సరైనది
 - II సరైనది

- 30.** If one variable is in interval scale and the other variable is dichotomous, the appropriate correlation coefficient is
- (A) Biserial
(B) Point Biserial
(C) Product moment
(D) Rank correlation
- 31.** Which of the following statement is not correct ?
- (A) A test cannot be valid without being reliable
(B) A test can be reliable without being valid
(C) A test can be both valid and reliable
(D) A test can be valid without being reliable
- 32.** Standardised tests are preferred for
- 1) Taking placement decisions
 - 2) Taking guidance and counseling decisions
 - 3) Taking decisions for grading of students
 - 4) Taking curriculum and policy decisions
- The correct option(s) is / are :
- (A) 3 only
(B) 1 and 2
(C) 1, 2 and 3
(D) 1, 2, 3 and 4
- 30.** ఒక చరరాశి విరామ మాపనంలో ఉండి ఇంకొక చరరాశి ద్విభాజనంగా ఉంటే వాటికి సరైన సహా సంబంధ గుణకం ఏది ?
- (A) బై సీరియల్
(B) పోయింట్ బై సీరియల్
(C) ప్రాడ్షన్ మూమెంట్
(D) రాంక్ కౌరిలేషన్
- 31.** క్రింది ప్రవచనాలలో ఏది సరైనది కాదు ?
- (A) ఒక పరీక్షకు విశ్వస్తియత లేకుంటే సప్రమాణమైనది కాలేదు
(B) ఒక పరీక్షకు సప్రమాణత లేకున్న విశ్వస్తియత కలిగి ఉంటుంది
(C) ఒక పరీక్షకు సప్రమాణమైనది మరియు విశ్వస్తియత కలిగినదై ఉండవచ్చు
(D) ఒక పరీక్షకు విశ్వస్తియత లేకున్న సప్రమాణత కలిగి ఉండవచ్చు
- 32.** దీని కొరకు ప్రమాణీకరించబడిన పరీక్షలను ఎంచుకుంటారు ?
1. నియామక నిర్దిశలను తీసుకోవడానికి
 2. వ్యాధుల వ్యాధులను నిర్దిశలను తీసుకోవడానికి
 3. విద్యార్థులను వర్గీకరించడానికి నిర్దిశలను తీసుకోవడానికి
 4. విద్యా ప్రణాళిక మరియు విధాన నిర్దిశలను తీసుకోవడానికి
- పై వాటిలో సరైన ఐచ్ఛికం ఏది ?
- (A) 3 మాత్రమే
(B) 1 మరియు 2
(C) 1, 2 మరియు 3
(D) 1, 2, 3 మరియు 4

33. Match the list – I and List – II :

List – I

1. Panel study	a) Studies the sub-population with common defined characteristic over time
2. Cohort study	b) Collects data from a sample at one point of time
3. Trend study	c) Examines the same people overtime
4. Cross-sectional study	d) Examining the changes within the population overtime

1 2 3 4

- (A) a c b a
- (B) b a c d
- (C) c a d b
- (D) d c a d

34. Which of the following measurement does not divide a set of observations into equal parts ?

- (A) Median
- (B) Quartiles
- (C) Standard deviation
- (D) Deciles

33. పట్టిక – I ను పట్టిక – II జతపరచండి.

పట్టిక – I

1. జట్టు అధ్యయనం	a) కొంతకాలం పాటు సమాన్యంగా నిర్వచించిన ప్రాతినిధ్య జనాభా లక్షణాన్ని అధ్యయనం చేస్తుంది
2. బృంద అధ్యయనం	b) ఒక నిర్దిష్టకాలం వద్ద ఒక ప్రతిచయనం నుండి సమాచారాన్ని సేకరిస్తుంది
3. ఫోరణి అధ్యయనం	c) కొంత కాలంపాటు ఒకే జనాభాను పరీక్షిస్తుంది
4. సంకీర్ణ వర్గ అధ్యయనం	d) ఒకే జనాభాలో కొంతకాలం పాటు చోటు చేసుకొన్న మార్పులను పరీక్షించడం

1 2 3 4

- (A) a c b a
- (B) b a c d
- (C) c a d b
- (D) d c a d

34. కిందివాటిలోనీ ఏ మాపనం పరిశీలనల సమాపోర్సాన్ని సమాఖ్యాలుగా విభజించదు ?

- (A) మధ్యగతము
- (B) చతుర్భాంశాలు
- (C) ప్రామాణిక విచలనము
- (D) దశమాంశాలు

- 35.** If a distribution is abnormally tall and peaked then the distribution is
- Leptokurtic
 - Pyrokurtic
 - Platykurtic
 - Mesokurtic
- 36.** Sampling frame means
- Defining the population
 - Listing the population
 - Selecting representative sample
 - Selecting adequate sample
- 37.** Parametric : Non parametric is as :
- Interval data : Ordinal data
 - Nominal data : Ratio data
 - t-test : ANOVA
 - Chi square test : Median test
- 38.** Match the following :
1. Ethnography	a) Intact groups
2. Rotational designs	b) Theoretical sampling
3. Grounded theory	c) The approach to understand lived in experience
4. Phenomenology	d) Anthropological approach in research
1	2	3	4
(A) a	c	b	d
(B) b	a	c	d
(C) d	a	b	c
(D) a	b	d	c
- 35.** ఒక విభజన అసాధారణంగా ఎత్తుగా మరియు శిఖరయుతంగా ఉంటే ఆ విభజన _____ కలిగి ఉంది
- ఉత్తుంగకుదత్త
 - ఉత్తాపకుదత్త
 - సమతలకుదత్త
 - మధ్యమకుదత్త
- 36.** ప్రతిచయన చట్టం అంటే
- జనాభాను నిర్వచించడం
 - జనాభాను జాబితాచేయు
 - ప్రాతినిధ్య ప్రతిచయనాన్ని ఎంపిక చేయడం
 - సరిపడు ప్రతిచయనాన్ని ఎంపిక చేయడం
- 37.** స్థితి పరామితీయ : అపరామితీయను పోలినది కింది వాళీలో ఏది ?
- విరామ దత్తాంశం : క్రమసూచిక దత్తాంశం
 - నామకరణయుత దత్తాంశం : నైపుత్తిక దత్తాంశం
 - t పరీక్ష : ANOVA
 - కై స్నైవర్ పరీక్ష : మధ్యగత పరీక్ష
- 38.** కింది వాటిని ఒత్తపరచండి.
1. సరవర్ధ శాస్త్రం	a) మొత్తం సమూహాలు (Intact groups)
2. ఆవర్తన సమూహాలు	b) స్నైద్ధాంతిక ప్రతిచయనం
3. గ్రోండెడ్ థియరి	c) జీవిస్తూ పొందిన అనుభవం ద్వారా అవగాహన చేసుకొనే ఉపగమం
4. దృగ్వీషయ శాస్త్రం	d) పరిశోధనలో మానవశాస్త్ర ఉపగమం
1	2	3	4
(A) a	c	b	d
(B) b	a	c	d
(C) d	a	b	c
(D) a	b	d	c

39. Which of the following statements are correct ?

1. Measurement depends upon evaluation
 2. Evaluation is an act or a process that allows one to make a judgement
 3. Sound evaluation is based upon the results of accurate and relevant measurement
- (A) Statements 1 and 2 are correct
 (B) Statements 2 and 3 are correct
 (C) Statements 3 and 1 are correct
 (D) 1, 2 and 3 are correct

40. Match the following questions of evaluation with the interpretation given by Harriet Talmage :

a) Goodness or appropriateness of the curriculum	1. Ideational value
b) Relevant to audience group	2. Comparative value
c) Is it better to existing curriculum ?	3. Instrumental value
d) Best ways or ideals of the program	4. Decision value
5. Intrinsic value

a	b	c	d
(A) 4	3	1	2
(B) 5	3	2	1
(C) 3	4	2	1
(D) 4	3	2	1

39. కింద ఇచ్చిన ప్రవచనాలలో సరైనవి ఏవి ?

1. మాపనం మూల్యాంకనం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది
 2. మూల్యాంకనం అనేది నీర్ణయంచేయడానికి ఉపకరించే ఒక చర్య లేదా ప్రక్రియ
 3. పట్టిష్టమైన మూల్యాంకనం ఖచ్చితమైన మరియు సంగతమైన మాపన ఫలితాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది.
- (A) 1 మరియు 2 ప్రవచనాలు సరైనవి
 (B) 2 మరియు 3 ప్రవచనాలు సరైనవి
 (C) 3 మరియు 1 ప్రవచనాలు సరైనవి
 (D) 1, 2 మరియు 3 ప్రవచనాలు సరైనవి

40. మూల్యాంకన ప్రశ్నలను హరియట్ టాల్మేజ్ ఇచ్చిన వ్యాఖ్యానాలతో జతపరచండి

a) విద్యాప్రణాళిక యొక్క	1. భావనాపర విలువ యోగ్యతా లేక సమూచితత్వం
b) శ్రేతల సమూహానికి	2. తులనాత్మక విలువ సంగతమైన
c) ప్రస్తుత విద్యాప్రణాళిక తో	3. సాధక విలువ పోలిస్తే ది ఉత్తమమైనదా ?
d) కార్యక్రమ ఉత్తమమార్గాలు	4. నీర్ణయిక విలువ లేదా ఆదర్శాలు
	5. అంతర్గత విలువ

a	b	c	d
(A) 4	3	1	2
(B) 5	3	2	1
(C) 3	4	2	1
(D) 4	3	2	1

45. Which of the following technique and tools combination is correct ?

- (A) Sociometric techniques – Sociogram, rating, scale, social distance scales
- (B) Self-reporting techniques – Interview, inventories, questionnaires
- (C) Observational techniques – Check lists, rating, scales, Doll play
- (D) Projective techniques – Ink blots, CAT, TAT, Personal interview

46. Match the following :

a) How well our test samples represents the universe of criterion behavior ?	1. Concurrent validity
b) How closely test scores are correlated with present criterion behavior ?	2. Content validity
c) How well test scores predict future criterion behavior ?	3. Construct validity
d) How well our test seems to measure a hypothesized trait ?	4. Predictive validity
	5. Face validity

a b c d

- (A) 5 2 1 3
- (B) 2 1 4 3
- (C) 4 3 2 1
- (D) 5 2 3 1

45. కింది వాటిలో మెళకువ, ఉపకరణాలకు సంబంధించి ఏ కలయిక సరైనది ?

- (A) సాంఘికమితి మెళకువలు – సాంఘికమితి, నిర్ధారణ మాపని, సాంఘిక దూర మాపనులు
- (B) స్వయి నివేదన మెళకువలు – పరిపృష్ఠ, శోధికలు, ప్రశ్నావశులు
- (C) పరిశీలనాత్మకమెళకువలు – తసిఫీ సూచికలు, నిర్ధారణ మాపనులు, బొమ్మలాట
- (D) ప్రక్షేపక మెళకువలు – సిరామరకలు, CAT, TAT, వ్యక్తిగత పరిపృష్ఠ

46. కింది వాటిని జతపరచండి.

a) ప్రమాణక ప్రవర్తనకు సంబంధించి మొత్తం జనాభాకు సప్రమాణత పరీక్ష ప్రతిచయనం ఎంత వరకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుంది	1. ఉమ్మడి
b) ప్రస్తుత ప్రమాణక ప్రవర్తనతో పరీక్ష గణనలు ఎంత దగ్గరగా సప్రమాణత సహసంబంధం కలిగి ఉన్నాయి	2. విషయ
c) భవిష్యత్ ప్రమాణక ప్రవర్తనను పరీక్ష గణనలు ఎంత వరకు సప్రమాణత అంచనా వేస్తాయి ?	3. నిర్మతి
d) పరికల్పిక లక్షణాన్ని పరీక్ష మాపనం చేస్తున్నట్లు ఎంత వరకు కనిపిస్తాయి ?	4. భవితవ్య
	5. ముఖ సప్రమాణత

a b c d

- (A) 5 2 1 3
- (B) 2 1 4 3
- (C) 4 3 2 1
- (D) 5 2 3 1

47. Which of the following refers to criterion referenced tests ?

1. They omit very easy and very hard items
 2. Student performance is shown through a grade or score
 3. It goes with a description of what exactly the individual has to do or perform tasks
 4. It requires a clearly defined achievement domain
- (A) Statements 1 and 2
(B) Statements 1 and 3
(C) Statements 2 and 4
(D) Statements 3 and 4

48. Raven's standard progressive matrices can be used for

1. Even for those who cannot read and write
 2. Those people with Aphasia
 3. People with cerebral palsy or deafness
 4. For all those between 16-60 years age
- (A) 1, 2, 3, 4 are correct
(B) 1, 2, 3 are correct
(C) 1, 3, 4 are correct
(D) 2, 3, 4 are correct

47. కిందివాటిలోనీ ప్రమాణసూచిక వరీక్లను సూచిస్తాయి ?

1. అని చాలా సలభమైన చాలా కఠినమైన అంశాలను వదిలిపేస్తాయి.
 2. విద్యార్థి నిష్పాదనను తేణి లేదా గణన ద్వారా తెలియజేస్తాయి
 3. వ్యక్తి ఖచ్చితంగా ఏం చేయాలి లేదా ఏ పనులు చేయాలనే దానిని వివరిస్తాయి
 4. స్ఫ్రోంగా నిర్వచించబడిన సాధనారంగాన్ని అవసరంగా కలిగి ఉంటాయి
- (A) 1, 2 ప్రవచనాలు
(B) 1, 3 ప్రవచనాలు
(C) 2, 4 ప్రవచనాలు
(D) 3, 4 ప్రవచనాలు

48. రావెన్ ప్రమాణిక ప్రోగ్రామ్ మాల్టిసెస్ట్సు కిందివాటిలోనీటికి ఉపయోగించవచ్చు

1. చదవడం రాయడం రాని వారికి కూడా
 2. భాషණ లోపం (Aphasia) గల వ్యక్తులు
 3. ముస్తిష్య పశ్చవాతం లేదా వినికిడిలోపం గల వ్యక్తులు
 4. 16 సంవత్సరాల నుండి 60 సంవత్సరాల వయస్సు గలవారికి
- (A) 1, 2, 3, 4 లు సరైనవి
(B) 1, 2, 3 సరైనవి
(C) 1, 3, 4 సరైనవి
(D) 2, 3, 4 సరైనవి

- 49.** Among different types of objective test items, if 'selection type' items test recognizing ability, then 'supply type' items tests
- (A) Understanding ability
 (B) Recalling ability
 (C) Reasoning ability
 (D) Analytical ability
- 50.** Match the following :
1) Article 29	a) Rights of education of minorities
2) Article 30	b) Instruction in mother tongue
3) Article 45	c) Right to conserve their own language
4) Article 350	d) Compulsory education
1	2	3	4
(A) c	a	d	b
(B) a	b	c	d
(C) b	c	d	a
(D) d	a	b	c
- 51.** The important functions of Local Education Board in USA is
- (A) Organizing conferences related to local education issues
 (B) Providing consultancy to schools
 (C) Formulate education policy, examining progress of the students and evaluate their work
 (D) Fixing norms and standards for assessment of schools and learners.
- 49.** వివిధ రకాల విషయ నిష్పత్తికొ అంశాలలో 'ఎంపిక రకం' అంశాలు గుర్తించే సామర్థ్యాన్ని పరీక్షిస్తే 'సరఫరా రకం' అంశాలు దీనిని పరీక్షిస్తాయి
- (A) అపగావాసాసామర్థ్యం
 (B) పునఃస్వరణ సామర్థ్యం
 (C) తార్కికసామర్థ్యం
 (D) విశేషణాసామర్థ్యం
- 50.** కెందివాటిన జతపరచండి :
1) ఆర్టికల్ 29	a) అల్పసంఖ్యాకుల విద్యా పాక్షులు
2) ఆర్టికల్ 30	b) మాతృభాషలో బోధన
3) ఆర్టికల్ 45	c) తమ స్వీయ భాషను సంరక్షించుకొనే హక్కు
4) ఆర్టికల్ 350	d) నిర్భంద విద్య
1	2	3	4
(A) c	a	d	b
(B) a	b	c	d
(C) b	c	d	a
(D) d	a	b	c
- 51.** USA లోని స్థానిక విద్యా సమితుల ప్రధాన విధి
- (A) స్థానిక విద్యాంశాలపై సదుస్థితము నిర్వహించడం
 (B) పాఠశాలలకు సలహాస్వలము అందించడం
 (C) విద్యా విధానాలను రూపొందించడం, విద్యార్థుల ప్రగతిని పరీక్షించడం వురియు వారి పనిని మూల్యంకనం చేయడం
 (D) పాఠశాలలు, అభ్యాసకులము మదింపు చేయడానికి ప్రమాణాలను, నియమాలను నిర్ణయించడం

52. Which of the following is not the recommendation of Kothari Commission related to vocational education ?

- (A) Linking education given in the institution with production
- (B) Re-change the pattern of education as per the vocational needs of the society
- (C) Providing opportunity for education of disadvantaged children
- (D) Providing pre-vocational nature of education along with general education

53. Select the correct sequence of basic steps in PERT

- 1. Defining the objectives
 - 2. Network Design
 - 3. Making time estimator
 - 4. Preparing a work breakdown
- (A) 1, 2, 3, 4
 - (B) 1, 4, 2, 3
 - (C) 1, 3, 2, 4
 - (D) 1, 4, 3, 2

52. వృత్తి విద్యకు సంబంధించి కింది వాటిలో దేనిని కొత్త
కమీషన్ సిఫారసు చేయలేదు ?

- (A) విద్యాసంస్థలలోని విద్యను ఉత్పత్తికి అను సంధానం చేయడం
- (B) సమాజంలోని వృత్తిపర అవసరాలకు అనుగుణంగా విద్యావిధానాన్ని మళ్ళీ మార్చడం
- (C) విద్యాపరంగా ప్రతికూలత కలిగిన పిల్లలకు విద్యావకాశాలను అందించడం
- (D) సాధారణ విద్యతో పాటు పూర్వ బోద్ధేగిక స్వభావంకల విద్యను అందించడం

53. PERT లోని వోలికసోపానాల స్ట్రైన్ వరస్ట్రూమాన్ని ఎంపిక చేయండి.

- 1. లక్ష్యాలను నిర్ణయించడం
 - 2. సమాపోర నమూనా
 - 3. కాలాన్ని అంచనాపేయడం
 - 4. కార్యసాధనను తయారుచేయడం
- (A) 1, 2, 3, 4
 - (B) 1, 4, 2, 3
 - (C) 1, 3, 2, 4
 - (D) 1, 4, 3, 2

54. Match the following :

List – I	List – II
a) Objective	1) A stage that an organization is trying to achieve
b) Goal	2) Big issues in the long time
c) Mission	3) A defined measurable result to be achieved within a stated time
d) Strategy	4) A broad view of what the organization ought to be

Codes :

	a	b	c	d
(A)	1	3	2	4
(B)	2	4	1	3
(C)	3	1	4	2
(D)	4	3	2	1

55. The purpose of operation black board is

- (A) Providing school building
- (B) Providing adequate teachers
- (C) Providing minimum essential facilities for primary schools
- (D) Providing blackboard to all schools

54. కింది వాటిని జతుపరచండి :

పట్టిక – I	పట్టిక – II
a) లక్ష్యం	1) ఒక సంస్థ సాధించడానికి ప్రయత్నిస్తున్న దశ
b) గమ్యం	2) దీర్ఘ కాలంలోని పెద్ద ఆంశాలు
c) కార్యాగ్రణ Mission	3) నిర్దిష్టసమయంలో సాధించే కొలవదగిన ఫలితం
d) వ్యాపం	4) ఒక సంస్థ చేపట్టవలసిన విస్తృత దృక్కుఫం

కోడ్సు :

	a	b	c	d
(A)	1	3	2	4
(B)	2	4	1	3
(C)	3	1	4	2
(D)	4	3	2	1

55. నల్ల బల్ల పథకం ఉద్దేశ్యం :

- (A) పారశాల భవనాన్ని అందించడం
- (B) సరిపడు ఉపాధ్యాయులను అందించడం
- (C) ప్రాథమిక పారశాలలకు అవశ్యకమైన కోసం వసతులను అందించడం
- (D) అన్ని పారశాలలకు నల్లబల్లను అందించడం

- 56.** A leader with which style of leadership is more likely to inspire trust, respect and measurable positive effects among subordinates
- (A) Autocratic leadership style
(B) Laissez faire leadership
(C) Participative style leadership
(D) Transformational leadership style
- 57.** Which of the following is not the function of a School Management Committee (SMC) ?
- (A) Monitoring school activities
(B) Conducting Parents – Teachers Association Meeting
(C) Supporting school activities
(D) Maintaining teachers attendance
- 58.** IGNOU launched an educational channel in the year 2000 is
- (A) Ekalavya
(B) Mana TV
(C) Bruhaspathi
(D) Gyandarshan
- 59.** The latest curriculum framework for school education in composite Andhra Pradesh was initiated in
- (A) 2005
(B) 2009
(C) 2014
(D) 2011
- 56.** ఏ రకమైన నాయకత్వంలో నాయకుడు తన అనుయాయులలో నమ్రకాన్ని, గౌరవాన్ని ప్రేరించి కొలవదగిన అనుకూల ప్రభావాలను కలిగించగలడు
- (A) నిరంకుశనాయకత్వశైలి
(B) స్వచ్ఛాయుత నాయకత్వం
(C) భాగస్వామ్యయుత నాయకత్వశైలి
(D) పరివర్తనాయుత నాయకత్వశైలి
- 57.** కింది వానిలో ఏది పాఠశాల నిర్వహణ కమిటీ (SMC) యొక్క విధులలో లేదు ?
- (A) పాఠశాల కృత్యాల పర్యవేక్షణ
(B) తల్లిదండ్రులు-ఉపాధ్యాయుల సంఘ సమావేశ నిర్వహణ
(C) పాఠశాల కృత్యాలకు మద్దతునీయడం
(D) ఉపాధ్యాయుల హాజరును నిర్వహించడం
- 58.** 2000 వ సంవత్సరంలో IGNOU ప్రారంభించిన విద్యా చానెల్
- (A) ఏకలవ్య
(B) మన టీ.వి
(C) బృహస్పతి
(D) జ్ఞానదర్శక్
- 59.** సంయుక్త ఆంధ్రప్రదేశ్ శిఫ్ట్‌లి కాలంలో విద్యాప్రణాళికా చట్టాన్ని ఏ సంవత్సరంలో ప్రారంభించారు ?
- (A) 2005
(B) 2009
(C) 2014
(D) 2011

60. Match the following :

List – 1

- a) Richard Suchman i) Non directive model
- b) Carl Rogers ii) Inquiry training model
- c) Hilda Taba iii) Social simulation model
- d) Serene Borck iv) Inductive thinking model

List – 2

60. కేంది వాటిని జతపరచండి :

పట్టిక – 1

- a) రిచర్డ్ సుక్మన్ i) అనీర్ధేశిత నమూన
- b) కార్ల్ రోజర్స్ ii) శోధన శిక్షణానమూన
- c) హిల్డా టాబా iii) సాంఘిక మిథ్యా ప్రతిరూప నమూన
- d) సరీన్ బోర్క్ iv) ఆగున ఆలోచనా నమూన

పట్టిక – 2

Codes :

a b c d

- (A) (i) (iii) (ii) (iv)
- (B) (ii) (i) (iv) (iii)
- (C) (iii) (iv) (ii) (i)
- (D) (iv) (iii) (i) (ii)

కోడ్స్ :

a b c d

- (A) (i) (iii) (ii) (iv)
- (B) (ii) (i) (iv) (iii)
- (C) (iii) (iv) (ii) (i)
- (D) (iv) (iii) (i) (ii)

61. Which statement about electronic whiteboard is not true ?

- (A) To use an electronic whiteboard with a computer you need a projector
- (B) You don't need to use the included pen, if you wish, you can write on the board with your fingers
- (C) Electronic whiteboard should be mounted as high as possible so that students can only see not touch them
- (D) Electronic whiteboards come with presentations. Software that enables teachers to use their full functionality

61. కేంది వాటి విద్యుత్ తెల్లబల్లకు సంబంధించి ఏది అసత్యం ?

- (A) కంప్యూటర్ తో కలిపి విద్యుత్ తెల్లబల్లను ఉపయోగించాలంటే ఒక ప్రోజెక్టర్ అవసరం
- (B) సంఘటిత పెన్మును ఉపయోగించనప్పుడు లేకండా చేతి వేలితో కూడా బోర్డుపై రాయవచ్చు
- (C) విద్యుత్ తెల్లబల్లు మాడటానికోసం చేతితో తాకలేనంత ఎత్తులో విద్యుత్ తెల్లబల్లను అమర్చాలి
- (D) విద్యుత్ తెల్లబల్లు ప్రదర్శనలకు అవసరమయ్యాయి స్టోప్ తో రావడం వల్ల ఉపాధ్యాయులు వాటిని పూర్తి సామర్థ్యంతో ఉపయోగించవచ్చు

62. Find the odd man out :

- (A) Social inquiry model
- (B) Jurisprudential model
- (C) Classroom meeting model
- (D) Synectics model

63. Which of the following statements about 'Microteaching' is false ?

- (A) It is an innovative method to teach students
- (B) The emphasis is on "how" to teach and not "what" to teach
- (C) It requires peers to observe skills
- (D) Specific areas of teaching skills can be assessed using microteaching

64. Which item is not an accurate statement about computer – based testing ?

- (A) Students are able to immediately see their results
- (B) Computer tests eliminate the possibility of cheating
- (C) Except for essay questions, the computers can score the test
- (D) Teachers save time and environment by not making paper copies of a test

62. కింది వాటిలో మిగతా వాటితో సంబంధం లేని దాన్ని కుస్కూండి

- (A) సాంఘిక శోధన నమూన
- (B) వ్యాయపర నమూన
- (C) తరగతిగది సమావేశ నమూన
- (D) సినెక్టిక్స్ నమూన

63. సూక్ష్మ బోధనకు సంబంధించి కింది వాటిలో ఏది అనత్యం ?

- (A) విద్యార్థులకు బోధించడానికి అది ఒక నవీన పద్ధతి
- (B) ఏది బోధించాలనేది కాకుండా ఎలా బోధించాలనే దాన్ని ప్రాధాన్యత కలిగి ఉంటుంది
- (C) వైపుళ్యాలను సమవయస్కులు పరిశీలించవలసి ఉంటుంది
- (D) సూక్ష్మ బోధనను ఉపయోగించి బోధనా వైపుళ్యాలలో నిర్ధిష్టమైన వాటిని మదింపు చేయవచ్చు

64. కంప్యూటర్ ఆధారిత పరీక్షకు సంబంధించి కింది వాటిలో ఏది ఖచ్చితమైన ప్రవచనం కాదు ?

- (A) విద్యార్థులు తమ ఫలితాలను వెంటనే చూసుకోవచ్చు
- (B) కంప్యూటర్ పరీక్షలు మోసం చేయడాన్ని తొలగిస్తాయి
- (C) వ్యాసరూప ప్రశ్నలను మినహాయించి పరీక్ష గణనలను కంప్యూటర్లు చేస్తాయి
- (D) పరీక్షకాపీలను చేయవసరం లేకపోవడం వల్ల కాలాన్ని, పర్యావరణాన్ని కాపాడవచ్చు

65. Match the following :

List – 1	List – 2
a) Micro teaching	1) Media integrated teaching
b) Lecture	2) Small group teaching
c) Tutorial	3) Skill training
d) Power Point	4) Large group teaching

Codes :

a	b	c	d
(A) 1	4	2	3
(B) 1	2	3	4
(C) 3	4	2	1
(D) 3	2	4	1

66. Match the following :

List – 1	List – 2
a) SCERT	1) Primary level teacher education
b) SIEMAT	2) Secondary level teacher education
c) DIET	3) School Education
d) CTE	4) Educational Administration

Codes :

a	b	c	d
(A) 1	2	3	4
(B) 2	3	4	1
(C) 3	4	1	2
(D) 4	1	2	3

65. కేంద్ర వాటిని జతపరచండి.

పట్టిక – 1	పట్టిక – 2
a) సూక్ష్మ బోధన	1) మాధ్యమ సమాకలన బోధన
b) ఉపవ్యాపం	2) చిన్న సమూహ బోధన
c) ట్రైలోరియల్	3) వైపులాంబ శిక్షణ
d) పవర్ పాయింట్	4) పెద్ద సమూహ బోధన

కోడ్సు :

	a	b	c	d
(A)	1	4	2	3
(B)	1	2	3	4
(C)	3	4	2	1
(D)	3	2	4	1

66. కేంద్ర వాటిని జతపరచండి.

పట్టిక – 1	పట్టిక – 2
a) SCERT	1) ప్రాథమిక స్థాయి ఉపాధ్యాయ విద్య
b) SIEMAT	2) సెకండరీ స్థాయి ఉపాధ్యాయ విద్య
c) DIET	3) పాతచాల విద్య
d) CTE	4) విద్యా పరిపొలన

కోడ్సు :

	a	b	c	d
(A)	1	2	3	4
(B)	2	3	4	1
(C)	3	4	1	2
(D)	4	1	2	3

67. Which of the following statements is correct?

Statement – I: Paraplegia indicates a motor impairment of the legs only

Statement – II: Hemiplegia refers to a major involvement of the legs, with less severe involvement of the arms

- (A) Statements I and II are incorrect
- (B) Statement I is correct and II is incorrect
- (C) Statement I is incorrect and II is correct
- (D) Statements I and II are correct

68. Match the following integration and the meaning related to it :

a) Planning for locating the special programmes in school buildings with regular program.	1) Social integration
b) Personal interaction between students with and without handicap	2) Societal integration
c) Using school resources simultaneously by both handicapped and without handicapped	3) Physical integration
d) Planning to make handicapped to work, live, and spend leisure time with non-handicapped	4) Academic integration
	5) Emotional integration

a	b	c	d
(A) 1	3	5	4
(B) 3	1	4	2
(C) 4	3	2	5
(D) 3	2	1	5

67. కింది వాటిలోనే ప్రవచనం సరైనది

ప్రవచనం – I: పొరాఫ్స్ట్జియు కేపలం కాళ్కు సంబంధించిన చలన లోపాన్ని నూచిస్తుంది

ప్రవచనం – II: హెమిప్లేజియు ఎక్కువగా కాళ్కు సంబంధించినదై ఉండి మౌచేతులకు తక్కువ తీవ్రత కలిగి ఉంటుంది

- (A) ప్రవచనాలు I, II సరైనవి కాదు
- (B) ప్రవచనం | సరైనది || సరైనది కాదు
- (C) ప్రవచనం | సరైనది కాదు || సరైనది
- (D) ప్రవచనం I, II సరైనది

68. కింద ఇచ్చిన సమాకలనాన్ని దాని అర్థానికి సంబంధించిన వాటిలో జతపరచండి :

a) పారశాల భవనాలలో క్రమమైన	1) సాంఘిక కార్యక్రమంతో ప్రత్యేక కార్యక్రమాలను స్థాన నీర్ధేశం చేయడం	1) సాంఘిక సమాకలనం
b) అంగైకల్యం లేని మరియు అంగైకల్యం ఉన్నవారి మధ్య వ్యక్తిగత చర్య, ప్రతిచర్య	2) సామాజిక సమాకలనం	
c) అంగైకల్యం కలవారు అంగైకల్యం లేనివారు ఏక కాలంలో పారశాల వనరులను ఉపయోగించడం	3) భౌతిక సమాకలనం	
d) అంగైకల్యం కలవారు అంగైకల్యం లేని వారితో కలిసి పనిచేయడం, జీవించడం, తీరిక సమయాన్ని పెచ్చించడం	4) విద్యాత్మక సమాకలనం	
	5) భావోద్యోగ సమాకలనం	

a b c d

- (A) 1 3 5 4
- (B) 3 1 4 2
- (C) 4 3 2 5
- (D) 3 2 1 5

69. Which of the following statements are correct ?

Statement – I : Myelomeningocele refers to protrusion of spinal lining, spinal cord, and nerve roots.

Statement – II : Athetoid cerebral palsy have tense and contracted muscles.

- (A) Statement I is correct and II is incorrect
- (B) Statement I is incorrect and II is correct
- (C) Statements I and II are correct
- (D) Statements I and II are incorrect.

70. The range of intelligence quotient (IQ) for Educable Mentally Retarded is:

- (A) 30-59
- (B) Below 30
- (C) 60-85
- (D) 40-54

71. The supervisor “Wants to use all the intelligence of all the faculty members. He will apply it to the establishment of faculty structure as well as to the solution of problems” – is an example of this principle of democratic organization.

- (A) Cooperation
- (B) Coordination
- (C) Participation
- (D) Leadership

69. క్రింది వాటిలో ఏ ప్రవచనాలు సరైనవి ?

ప్రవచనం – I : మైలోమెనింగ్ సీల్ అనేది వెన్నెముకవరున వెన్నపూస, నాడీ ధాతువులు పొడుచుకొని రావడాన్ని సూచిస్తుంది

ప్రవచనం – II : అథెటాయ్ మ్సిష్చ్ పశ్చాతం బిగిసిన, సంకోచించిన కండరాలను కలిగి ఉంటుంది

- (A) ప్రవచనం | సరైనది || సరైనది కాదు
- (B) ప్రవచనం | సరైనది కాదు || సరైనది
- (C) ప్రవచనం |, || సరైనవి
- (D) ప్రవచనం |, || సరైనవి కావు

70. విద్యాపరంగా గలిగే మాసికపైకల్యానికి చెందిన ప్రజ్ఞానలబ్ది (IQ)

- (A) 30-59
- (B) 30 కి దిగువగా
- (C) 60-85
- (D) 40-54

71. “పర్యవేక్షకుడు మొత్తం బోధనా సిబ్బంది ప్రజ్ఞను ఉపయోగించి బోధనా సిబ్బంది నిర్దితిని స్థాపించి సమస్యల పరిపూర్వకు వినియోగించాలనుకోన్నాడు” ప్రజాస్వామ్యయుత వ్యవస్థాపనంలోని ఈ సూత్రం దేనికి ఉండాపూరణ

- (A) సహకారం
- (B) సమన్వితం
- (C) భాగస్వామ్యం
- (D) వాయవత్వం

72. In the process of organizational change Kurt Lewin's theory described a 3-stage process of change identify from the following :

- (A) Reinforcing, finding fits, maintaining fits
- (B) Unfreezing, moving and refreezing
- (C) Task, structure and technology
- (D) Reinforcing, moving and Refreezing

73. Choose the correct statement about DPEP :

- 1) The program aims at providing educational access to all and attain 100% retention.
 - 2) DPEP selected state as a basic unit of program
 - 3) Making Educationally backward districts in female literacy on par with national average as one of the criteria.
- (A) Statements 1, 2, 3 are incorrect
 - (B) Only 1 is correct
 - (C) Only 3 is incorrect
 - (D) Only 2 is correct

72. కర్ట్ లెవిన్ సిద్ధాంతం ప్రకారం సంస్థాగత మార్పు ప్రక్రియలో

మూడు దశలు కింది వాటిలో వానిని గుర్తించండి.

- (A) పునర్భులనం, యుక్కమైన వాటిని కనుకోవటం, యుక్కమైన వాటిని నిర్మించటం
- (B) స్తుంభనల తొలగింపు, కదలటం, పునఃస్తుంభన
- (C) కార్బం, నిర్మితి, సాంకేతికత
- (D) పునర్భులనం, కదలటం, పునఃస్తుంభన

73. DPEP కు సంబంధించి సరైన ప్రవచనాన్ని ఎంపిక చేయండి

- 1) విద్యను అందరికీ అందుబాటులోకి తెచ్చి 100% నిలుపుదలను సాధించడానికి ఉద్దేశించింది
 - 2) రాష్ట్రాన్ని ఒక యూనిట్‌గా DPEP ఎంపిక చేసింది
 - 3) మహిళా అక్షరాస్యతలో విద్యాపరంగా వెనుకబడిన జిల్లాలను జాతీయ సగటు స్థాయికి తేవడం
- (A) 1, 2, 3 సరైనవి కావు
 - (B) కేవలం 1 సరైనది
 - (C) కేవలం 3 సరైనది కాదు
 - (D) కేవలం 2 సరైనది

74. Match the following :

Type	Area of Brain Lesion
a) Ataxia	1) Basal ganglia and extra pyramidal tracts
b) Athetosis	2) Basal ganglia
c) Spasticity	3) Subcortical, cerebellum
d) Tremor	4) Motor cortex and pyramidal tracts
	5) Diffuse

a b c d

- (A) 3 1 4 5
- (B) 3 5 4 2
- (C) 3 1 4 2
- (D) 4 2 1 3

75. Some children can visualize all the objects either black or white due to this visual impairment.

- (A) Astigmatism
- (B) Complete colour blindness
- (C) Partial colour blindness
- (D) Short sightedness.

74. జతపరచండి :

రకం	మెదడులో నష్టపోయిన ప్రాంతం
a) అటాక్సియా	1) బేసల్ గాంగిల్య, ఎక్స్‌ప్రామిడిల్ ట్రాక్ట్స్
b) అథెటాసిస్	2) బేసల్ గాంగిల్య
c) స్పాస్టిసిటీ	3) సబ్ కార్టికల్, సిరిబెల్లం
d) ట్రెమర్	4) మొటార్ కార్ప్ట్, పిరమిడికల్ ట్రాక్ట్స్
	5) డిఫ్యూజెంట్

a b c d

- (A) 3 1 4 5
- (B) 3 5 4 2
- (C) 3 1 4 2
- (D) 4 2 1 3

75. కింద ఇచ్చిన ఏ దృష్టిలోపం వల్ల కొందరు పిల్లలు అన్ని వస్తువులను నలుపు లేదా తెలుపు వస్తువులుగా చూస్తారు ?

- (A) అప్పిగ్గాటిజమ్
- (B) సంపూర్ణ వర్ల అంధత్వం
- (C) పొళ్ళిక వర్ల అంధత్వం
- (D) ప్రాప్త దృష్టి

Space for Rough Work